

فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش

سال هفتم، شماره اول، پیاپی ۱۳

تبیین اثر عوامل سازمانی و مدیریتی بر بروز فساد اداری مالی در سازمان‌های ورزشی (مطالعه موردی استان گیلان)

شهرام شفیعی^{*}، مهرعلی همتی‌نژاد^آ، یوسف پرواز^آ

تاریخ پذیرش: ۹۶/۰۲/۰۹

تاریخ دریافت: ۹۵/۰۸/۱۱

چکیده

هدف: هدف از این پژوهش تبیین اثر عوامل سازمانی و مدیریتی بر بروز فساد اداری - مالی در سازمان‌های ورزشی استان گیلان بود.

روش‌شناسی: روش تحقیق از نوع همبستگی - پیمایشی بود. جامعه آماری شامل کلیه مدیران، کارشناسان و کارکنان سازمان‌های دولتی و اجرای در ورزش استان گیلان بود. نمونه آماری به روش دردسترس جهت مدل-سازی در نرم‌افزار PLS2 انتخاب و نظرخواهی شد. ابزار پژوهش پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته با مقایس پنج ارزشی لیکرت بود (۴۶ گویه). روایی ابزار با استفاده از نظر متخصصان (۱۰ نفر) و شاخص‌های برازش مدل‌سازی تایید شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان دادند که مدل مفهومی پژوهش دارای برازش مطلوب بوده و عوامل سازمانی ($R^2 = 0.544$) و مدیریتی ($T-values = 10.25$)، معنی‌داری بر بروز فساد اداری مالی دارند. همچنین ضرایب آن‌ها به ترتیب 0.74 و 0.66 اثر مستقیم و معنی‌داری بر بروز فساد اداری مالی دارند. همچنین عوامل سازمانی ($R^2 = 0.439$)، عوامل ممستقیم ($T-values = 10.82$) و معنی‌دار می‌باشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به بالا بودن قدرت تبیین و شدت ضرایب اثر در متغیرهای پژوهش، می‌توان گفت که عوامل سازمانی و مدیریتی نقش بالایی در بروز فساد یا به عکس در پیشگیری از آن دارند و می‌تواند مقدم بر سایر متغیرها در کانون توجهات و تمرکز سیستم نظارت و کنترل در سازمان‌های ورزشی استان گیلان قرار گیرند. علاوه براین عوامل مدیریتی در سایه عوامل سازمانی و اثر مداخله‌گر آن‌ها قرار دارند.

واژه‌های کلیدی: علل فساد، فساد سازمانی، سازمان‌های ورزشی، استان گیلان.

۱. استادیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه

۲. استاد گروه مدیریت ورزشی دانشگاه گیلان

۳. دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه گیلان

*نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: shafeeeshahram@gmail.com

مقدمه

تفسیرات اداری باشد. فساد اداری - مالی بر اساس تعریف سازمان شفافیت بین المللی آن دسته از فعالیتهای کارکنان و مسئولان دولت را شامل می‌شود که اولاً به منافع عمومی لطمہ بزند و ثانیاً هدف از انجام آن، رساندن فایده به عامل (کارمند اقدام کننده) یا به شخص دیگر باشد(عطیمی و همکاران، ۱۳۹۰).

فساد به طور کلی در ارتباط با سازمان‌های دولتی و در جهت برخورداری برخی مدیران و کارکنان از اختیارات انحصاری تعریف شده و به دو شکل کلی تقسیم می‌شود: فساد بزرگ و کوچک. فساد بزرگ در گسترده‌ترین شکل مفهومی خود شامل رشوه^۱، تملق و چاپلوسی^۲، اختلاس^۳، اخاذی^۴ و ... می‌شود و فساد کوچک تبادل میزان کم پول را در بر می‌گیرد. در مورد فساد در ایران و در بین مقامات حکومتی در ارزیابی سازمان‌های بین المللی، ایرانی‌ها در بین فاسدترین نظامهای اداری و دولتی دنیا قرار دارند. در این زمینه در آخرین رده‌بندی سازمان بین‌المللی شفافیت در سال ۲۰۱۴ ، براساس گزارش سازمان شفافیت بین‌الملل رتبه ایران از نظر فساد مالی و اداری ۲۰۱۲ جایگاه، ۱۳۰ و رتبه ۲۷ است این سازمان، گزارش خود را بر پایه ارزیابی از فساد دولتی تنظیم می‌کند.

در این راستا علاوه بر دیدگاه‌های نظری و رویکردهای تئوریک، مطالعات متعددی در جهت شناسایی عوامل موثر بر فساد در سطح سازمان‌ها انجام شده است. خدادحسینی و

فساد یکی از پدیده‌های جهانی است که از دیرباز با پیدایش شکل‌های اولیه حکومت وجود داشته و عاملی مهم در ایجاد آسیب و ضرر به سیاست‌ها و منافع عمومی تلقی می‌شود. در زیر مجموعه فساد در معنای عام، فساد در نظام اداری نیز، گریبان‌گیر همه کشورها بوده است. نظام اداری در ایران همانند سایر کشورها از پدیده فساد اداری مالی و آسیب‌های آن مصون نبوده و به دلایل درون‌سازمانی و برون‌سازمانی موجب عقب ماندگی کشور و بروز دغدغه‌ها و نگرانی‌های متعدد در راس نظام شده است (عطیمی و همکاران، ۱۳۹۰).

علل گوناگون فساد در کشورهای مختلف، با روش‌های متفاوتی بررسی می‌شوند، اما می‌توان جمع‌بندی تحلیل‌های مختلف از عوامل ایجاد فساد را عوامل اداری و مدیریتی، فرهنگی و اجتماعی، سیاسی و اقتصادی دانست. در ایران نیز به دلیل برخورداری از فرهنگ اصیل و ریشه‌دار اسلامی، هرگونه کج روی اداری، امری ضدارزش تلقی می‌شود (شفیعی و نوایی، ۱۳۸۹).

در یکنگاه کلی، عمدۀ ترین اقسام فساد عبارت‌انداز: فساد سیاسی، فساد قانونی و فساد اداری که مورد اخیر دقیقا در متن سازمان اتفاق می‌افتد و دو مورد اول، یعنی فساد سیاسی و قانونی در سطوح کلان‌تر پدیدار می‌شوند(خدادحسینی و فرهادی نژاد، ۱۳۸۰). فساد از کلمه لاتین(Rumpere) می‌آید که به معنای شکستن و ویران کردن است. بنابراین در فساد چیزی ویران یا خراب می‌شود. این چیز ممکن است یک شیوه رفتار اخلاقی یا قانونی یا غالباً

-
1. Bribery
  2. Flattery
  3. Embezzlement
  4. Extortion

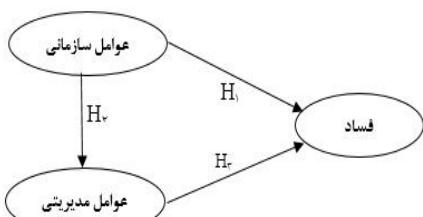
در ادارات ورزش و امور جوانان استان کردستان نقش دارند. کریستی تیگر (۲۰۱۶) بیان کرد که ماهیت سازمان های ورزشی از جمله FIFA تسهیل کننده در ایجاد تقلب و فساد هستند و در واقع کاتالیزور برای وقوع اعمال فسادزا می باشند همچنین هنن (۲۰۱۵) به بررسی چالش ها و شفافیت فساد در این حوزه خاص از سازمان های ورزشی پرداخت و برای کاهش فساد تمرکز بر روی راههایی برای جلوگیری از تحالف آینده، تشویق اعمال افسای اسرار و مجازات فساد و نظارت عده بیشتری را پیشنهاد کرد. دی سانتس (۲۰۱۶) نیز بیان می کند برای شناسایی وضعیت فساد و خطرات ناشی از سوء رفتار در سازمان ورزش، پیشنهادهای عملی می تواند مانع هر گونه تلاش برای خنثی کردن هدف اصلی این سازمان های ورزشی شود، از جمله: از ورزش به عنوان یک راه برای بهبود فرهنگی و آموزش مردم برای کاهش این سورفتارها و فساد می توان استفاده کرد. این در حالی است که وارف (۲۰۱۶) اذعان دارد که سطح فساد در کشورهای مختلف به موارد مختلفی بستگی دارد که میزان دموکراسی، شفافیت های مالی و قوانین دقیق چند مورد از آنها می باشد و راهبردهایی مانند کمپین های ضد فساد را پیشنهاد می دهد.

کریش هان (۲۰۱۴) در مقاله باعنوان مقابله با فساد در تامین مالی حزب سیاسی بحث می کند و به این نتیجه می رسد که وجود قوانین مرتبط با شفافیت اطلاعاتی تا حد زیادی از فساد جلوگیری می کند. پیر و کلی (۲۰۱۴) بیان می دارد که اصلاح کمیت و کیفیت قوانین و مقررات کمیته بین المللی المپیک، در پیشگیری از بروز فساد در بین اعضای این نهاد بین المللی در این

فرهادی نژاد (۱۳۸۰) و رفیع پور (۱۳۸۶) عوامل اقتصادی، فرهنگی و روابط نامتعارف اجتماعی را مهم ترین عامل فسادزا در سازمانهای ایرانی ذکر کردند. در کشورهایی مانند ایتالیا که همیشه با مافیا توأم می باشد نیز لیزکیاندرا و میلیماسی (۲۰۱۵) در تحقیق خود نشان دادند که فساد در اقتصاد این کشور همیشه موجب کاهش رشد در بلند مدت شده است، اگرچه در کوتاه مدت تاثیر قابل ملاحظه ای را نشان ندهد. این در حالی است که وارف (۲۰۱۶) اذعان دارد که سطح فساد در کشورهای مختلف به موارد مختلفی بستگی دارد که میزان دموکراسی، شفافیت های مالیاتی و قوانین دقیق چند مورد از آنها می باشد و راهبردهایی مانند کمپین های ضد فساد را پیشنهاد می دهد. همچنین صفری (۱۳۸۷) در بررسی عوامل مؤثر بر بروز فساد اداری در سازمان تربیت بدنی مهم ترین عامل را عوامل اقتصادی و بهترین روش کنترل، افزایش درآمد، جلوگیری از فساد استخدامی و سیستم های مالی کارآمد ذکر نمود. نجفی و همکاران (۱۳۹۱) در بررسی عوامل موثر بر بروز فساد اداری در فدراسیون فوتبال نشان دادند که عوامل فرهنگی بیشترین نقش را در بروز در گسترش فساد اداری دارند و در بین روش های مختلف کنترل فساد اداری نیز خصوصی سازی به عنوان مهم ترین روش کنترل شناخته شد. رزم آرا و همکارانش (۱۳۹۴) بیان کردند که از دیدگاه کارکنان و مدیران ادارات ورزش جوانان استان کردستان شرایط اقتصادی بیشترین و ویژگی های فردی کارکنان کمترین تاثیر را در بروز و گسترش فساد اداری دارند. همچنین راهکارهای اقتصادی، مدیریتی، فرهنگی و سیاسی به ترتیب بر کنترل و کاهش فساد اداری

دولت می شود (عظیمی، ۱۳۹۰). متسفانه بیشتر مطالعات انجام شده در این حوزه، حول محور عوامل کلان از قبیل عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه بوده و ریشه‌یابی موضوع در سازمان‌های دولتی بالحاظ عوامل مدیریتی و سازمانی موثر در بروز فساد اداری مالی صورت نگرفته یا این عوامل در حاشیه بوده‌اند لذا خلاصه پژوهش‌های مدیریتی در این زمینه با رویکرد عوامل مدیریتی و سازمانی محسوس است. بر اساس آن چه از ادبیات و مبانی نظری و مطالعات و پژوهش‌های مختلف می‌توان استفاده کرد، در این پژوهش فرض می-گردد که عوامل مدیریتی و سازمانی متعددی از قبیل عوامل ساختاری، فرهنگ سازمانی، ارتباطات، عوامل روانی، نظام پرداخت، سیستم نظارت و کنترل و وظایف مدیریتی (برنامه‌ریزی، سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، رهبری و هدایت، نظارت و کنترل) در بروز فساد اداری مالی تأثیر دارند. اما این که این عوامل در واقع همان عوامل اساسی تأثیرگذار در بروز فساد اداری مالی در سازمان‌ها هستند به عنوان یک دغدغه اصلی همواره مطرح بوده است. بنابراین محققان برهمین اساس مدل مفهومی زیر را ترسیم و سعی در آزمون فرضیه‌های آن نمودند.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

کمیته اصلاح شود. آن‌ها پیشنهاد کردند که باید کمیته‌هایی مستقل، برای شناخت و از بین بردن عوامل فساد در کمیته بین‌المللی المپیک تشکیل شود. برخی از پژوهش‌ها عوامل سازمانی را به نحو مناسبی مورد بررسی قرار داده، اما فقط بخشی از عوامل سازمانی را لاحظ کرده‌اند که به عنوان نمونه می‌توان به مطالعات، محمدپناه (۱۳۸۶)، قلی پور و نیک رفتار (۱۳۸۶)، دادگر و نظری (۱۳۸۸)، یاسر^۱ (۲۰۰۵) سلدادیو و هان^۲ (۲۰۰۶)، کیمیویو^۳ (۲۰۰۷) و سلیم^۴ (۲۰۰۹) اشاره کرد.

اگر از گسترش فساد در جامعه اداری و سازمان‌های ورزشی جلوگیری نشود، عواقبی در بی‌دارد که از آن جمله می‌توان به سلطه سرمایه داری در ورزش، نقص فلسفه ورزش یعنی رقابت سالم و جوانمردانه، لطمہ به شهرت و آوازه سازمان‌های ورزشی، رشته‌های ورزشی و افراد درگیر در ورزش، نقض شایسته‌سالاری و کاهش انگیزه کارکنان سازمان‌های ورزشی و ورزشکاران نوپا، از دست رفتن هواداران، تماشاگران و بینندگان تلویزیونی و در نتیجه از دست رفتن حمایت حامیان مالی و مقامات شهری، اشاره کرد. به طور حتم می‌توان گفت فساد موجب تحلیل رفتن و خراب شدن دموکراسی و کاهش رشد اقتصادی می‌شود و باعث می‌شود بودجه‌های عموم به بخش خصوصی اختصاص یابد و بهره خصوصی مسئولان افزایش می‌یابد. فساد منجر به افزایش فقر جامعه و از بین رفتن اعتماد مردم به عدالت

1. yaser
2. Seldadyo & Haan
3. Kimuyu
4. Seleim

روش‌شناسی پژوهش

یافته‌های پژوهش

بر اساس اطلاعات دموگرافیک تعداد کل نمونه ۷۴ نفر می‌باشد از این نمونه آماری ۴۹ نفر (۶۶/۲) مرد، ۵۵ نفر (۷۴/۳) متأهل و ۳۵ نفر (۴۷/۳) تحصیل کرده رشته تربیت‌بدنی بودند بالاترین درصد فراوانی مربوط به گروه ۱۱ تا ۱۵ سال (۲۵/۶۷) بود که ۳۱ نفر (۴۱/۸۹) از این نمونه آماری قراردادی بودند. نکته حائز اهمیت وجود ۱۸ نفر (۲۴/۳۲) با حقوق ماهیانه کمتر از یک میلیون تومان در سازمان‌های دولتی ورزشی استان گیلان بود.

در این بخش برآش مدل^۱ (اندازه‌گیری، ساختاری^۲ و کل مدل^۳) ارائه، سپس نتایج فرضیه‌های تحقیق آورده شده است. در بررسی برآش مدل اندازه‌گیری، بارهای عاملی^۴، پایایی^۵(آلفای کرونباخ^۶، و پایایی ترکیبی^۷) و روائی^۸(همگرا^۹ و واگرا^{۱۰}) مورد بررسی قرار می‌گیرید.

پژوهش حاضر که به لحاظ هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی پیمایشی است، در صدد توصیف و تبیین تأثیر عوامل سازمانی و مدیریتی بر بروز فساد اداری مالی است. جامعه آماری در این مطالعه سازمان‌های دولتی ورزشی استان گیلان است و نمونه گیری به صورت دردسترس انجام گرفت. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته ۴۶ پرسشی براساس مقیاس ترتیبی و طیف پنج درجه‌ای لیکرت استفاده شد. پرسشنامه این تحقیق از دو قسمت تشکیل شده است: قسمت اول، شامل پرسش‌های جمعیت شناختی است و قسمت دوم، شامل پرسش‌های اصلی پرسشنامه است که از دو بخش (الف)- عوامل سازمانی و (ب) فساد است که براساس فرضیه‌های مدیریتی تأیید شده اند و روایی و پایایی آن تأیید شد. پرسشنامه بخش عوامل سازمانی و عوامل مدیریتی شامل ۷ بعد (وظایف مدیران، ارتباطات، عوامل روانی، نظام پرداخت، عوامل ساختاری، سیستم نظارت و کنترل، فرهنگ سازمانی) است. همچنین، برای سنجش روایی از روایی همگرا و روایی واگرا از طریق نرم افزار SmartPLS2 بهره گرفته شد و به منظور برآش پایایی از آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شد.

- 1. Fitness Model
- 2. Measurement Model
- 3. Structural Model
- 4. All Model
- 5 Loding
- 6. Reliability
- 7. Cronbachs Alpha
- 8. Composite Reliability
- 9. Validity
- 10. Divergent Validity
- 11. Discimant Validity

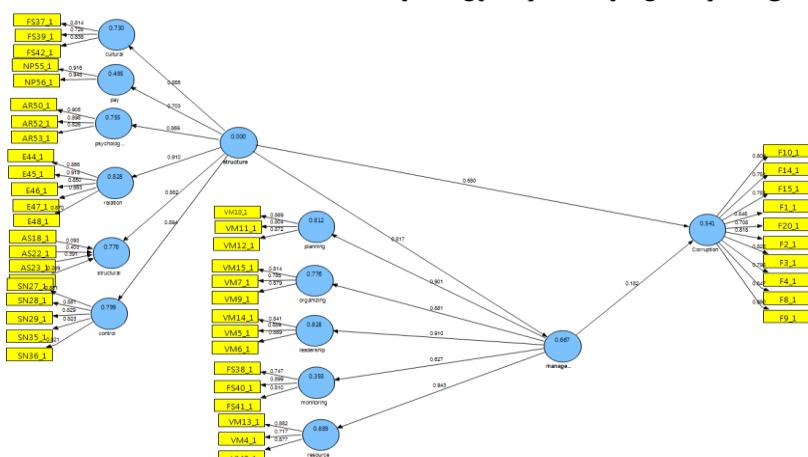

جدول ۱. ضرایب بار عاملی

متغیر	ابعاد	بارهای عاملی گویه ها
فساد	---	+/۸۹۳ .+/۷۶۶ .+/۷۶۸ .+/۸۴۹ .+/۸۲۷ .+/۸۳۵ .+/۷۹۹ .+/۸۵۹ .+/۸۶۳
عوامل	ارتباطات	.+/۸۶۶ .+/۹۱۵ .+/۸۵۰ .+/۸۶۳ .+/۸۷۰
سازمانی	نظرارت و کنترل	.+/۸۳۱ .+/۸۸۱ .+/۸۲۹ .+/۸۲۳ .+/۸۲۴
عوامل	عوامل ساختاری	.+/۸۲۲ .+/۸۳۳ .+/۸۳۷ .+/۸۷۰
عوامل	عوامل روانی	.+/۹۰۵ .+/۸۹۵ .+/۸۲۶
سازمانی	نظام پرداخت	.+/۹۱۶ .+/۹۴۸
عوامل	برنامه ریزی	.+/۸۶۹ .+/۸۰۵ .+/۸۷۱
سازمانی	سازماندهی	.+/۸۲۲ .+/۷۷۹ .+/۷۸۷
عوامل	هدایت و رهبری	.+/۸۴۶ .+/۸۵۶ .+/۸۸۹
سازمانی	نظرارت و کنترل	.+/۷۴۵ .+/۸۹۸ .+/۸۱۲
امکانات	بسیج منابع و	.+/۸۸۵ .+/۷۱۰ .+/۸۸۰

شکل (۲) مشخص است، تمام اعداد ضرایب یارهای عاملی پرسش ها از $\frac{1}{4}$ بیشتر است، یعنی واریانس شاخص ها با سازه مربوطه اش در حد قابل قبول بود که نشان دهنده مناسب بود: این معنی است.

بارهای عاملی برابر یا بیشتر از ۴/۰ مؤید این مطلب است که واریانس بین سازه و شاخص های آن از واریانس خطای اندازه گیری آن سازه بیشتر است و پایایی درمورد آن مدل اندازه گیری قابل قبول است (هول اند، ۱۹۹۹) در مدل تحقیق حاضر، همان گونه که در جدول (۱) و

شکل ۲. نمودار ضرایب مسیر

همگرا و روایی واگرا در جدول ۲ آورده شده است.

برای تأیید پایایی ابزار اندازه گیری از آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شد. و پس از کسب نظرات متخصصین (روایی محتوا)، روایی

جدول ۲. آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی (CR) و روایی همگرا

	Composite Reliability	Cronbachs Alpha	AVE
فساد	.۹۴۹	.۹۴۱	.۶۵۳
سیستم نظارت و کنترل	.۹۲۱	.۸۹۳	.۷۰۱
فرهنگ سازمانی	.۸۳۶	.۷۱۱	.۶۳۰
هدایت و رهبری	.۸۹۷	.۸۲۹	.۷۴۵
مدیریت	.۹۱۳۳	.۸۲۹	.۷۳۹
نظارت و کنترل	.۸۶۰	.۷۵۷	.۶۷۳
سازماندهی	.۸۶۶	.۷۷۰	.۶۸۳
نظام پرداخت	.۹۲۹	.۸۵۰	.۷۶۸
برنامه ریزی	.۸۸۵	.۸۰۶	.۷۲۰
عوامل روانی	.۹۰۸	.۸۴۸	.۷۶۷
ارتباطات	.۹۴۱	.۹۲۱	.۷۶۲
منابع و امکانات	.۸۶۷	.۷۶۹	.۶۸۷
عوامل ساختاری	.۹۰۵	.۸۶۱	.۷۰۶
ساختار	.۹۴۱	.۹۵۹	.۷۲۸

شد. لازم به ذکر است مقدار CR و AVE برای شاخص‌های مرتبه دوم(سازمانی و مدیریتی) به علت عدم توانایی دقیق نرمافزار باید به صورت زیر محاسبه گردد.

براساس جدول ۲ مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی کلیه موارد بالای ۰/۷ در سطح مورد قبول مشاهده گردید و مقدار AVE کلیه شاخصها نیز بالای ۰/۵ در سطح مطلوب برآورده

$$AVE_{STRUCTURE} = \frac{.۸۲۹۹^* + .۷۵۵۱^* + .۴۹۷۰^* + .۷۸۳۸^* + .۷۹۵۵^* + .۷۳۱۰^*}{۶} = \frac{۴.۳۷۲۲}{۶} = .۷۲۸۸$$

CR_{STRUCTURE}

$$= \frac{(۰.۹۱۱ + ۰.۸۵۹ + ۰.۷۰۵ + ۰.۸۷۴ + ۰.۸۳۲ + ۰.۸۵۵)^*}{(۰.۹۱۱ + ۰.۸۵۹ + ۰.۷۰۵ + ۰.۸۷۴ + ۰.۸۳۲ + ۰.۸۵۵)^* + [(۱ - ۰.۸۱۹۵^*) + (۰.۱ - ۰.۸۵۵^*) + (۱ - ۰.۷۳۷۱^*) + (۱ - ۰.۷۹۵۸^*) + (۱ - ۰.۷۳۱۰^*)]} = \frac{۰.۹۱۱۲۳}{۰.۹۱۱۲۳ + ۰.۰۷۷۲۶}$$

$$= \frac{۰.۹۱۶^*}{۰.۹۱۶^* + ۰.۰۷۷۲۶} = \frac{۲۶.۰۷۱}{۲۶.۰۷۱ + ۰.۰۷۷۲۶} = \frac{۲۶.۰۷۱}{۲۷.۰۹۸۶} = .۹۴۱۲۳$$

$$AVE_{management} = \frac{.۸۱^* + .۸۰۲۸^* + .۷۸۴۹^* + .۳۹۹۴^* + .۳۹۹۴^* + .۸۷۳۳^*}{۶} = \frac{۳.۶۶۹۴}{۶} = .۶۱۱۵۸$$

CR_{management}

$$= \frac{(0.900 + 0.896 + 0.886 + 0.822 + 0.934)^2}{(0.900 + 0.896 + 0.886 + 0.822 + 0.934)^2 + [(1 - 0.81) + (0.1 - 0.828) + (1 - 0.7849) + (1 - 0.3994) + (1 - 0.8723)]}$$

$$= \frac{0.106^2}{0.106^2 + 1.3206} = \frac{26,071}{26,071 + 1.3206} = \frac{26,071}{27,39183} = 0.9514$$

جذر AVE (مقدادر قرار گرفته روی قطر اصلی)
برای هر سازه بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن سازه و سازه های دیگر در مدل باشد.

براساس نتایج به دست آمده در جدول ۳ میزان رابطه یک سازه با شاخص هاییش در مقایسه رابطه آن سازه با سایر سازه ها اورده شده است.
روایی و اگرا در صورتی قابل قبول است که میزان

جدول ۳. روایی و اگرا، ماتریس فورنل و لارکر

عوامل ساختاری	منابع و امکانات	ارتباطات	علوی روانی	برنامه ریزی	نظام پرداخت	سازماندهی	نظارت و کنترل	فرهنگ سازمانی	هدایت و رهبری	نظارت و کنترل	فساد
ناظارت و کنترل											۰/۸۰۸
فرهنگ سازمانی								۰/۸۳۷			۰/۶۷۰
هدایت و رهبری								۰/۷۹۴			۰/۵۹۷
ناظارت و کنترل							۰/۸۶۳				۰/۵۹۸
سازماندهی							۰/۸۲۰				۰/۶۴۲
نظام پرداخت							۰/۸۴۴				۰/۶۰۵
برنامه ریزی							۰/۸۲۶				۰/۷۴۹
عوامل روانی							۰/۹۳۱				۰/۷۵۱
ارتباطات							۰/۷۷۴				۰/۶۷۹
منابع و امکانات							۰/۶۰۴				۰/۶۴۵
عوامل ساختاری							۰/۶۵۳				۰/۴۹۵

اولین و ابتدایی ترین معیار برای سنجش رابطه بین سازه ها در مدل (بخش ساختاری)، اعداد معناداری T-values است. در صورتی که مقدار این اعداد از ۱,۹۶ بیشتر شود، نشان از صحت رابطه بین سازه ها و در سطح اطمینان ۹۵٪ است. در شکل ۳ مدل و در جدول ۴ مقادیر مربوط به T-values به ارائه شده است.

براساس خروجی های جدول ۳ کلیه سازه ها تعامل بیشتری با شاخص خود به نسبت شاخص های دیگر دارند. بنابراین مقدار روایی و اگرا در سطح مطلوب ارزیابی می گردد. پس از سنجش روایی و پایایی مدل اندازه گیری، مدل ساختاری از طریق روابط بین متغیرهای مکنون مورد بررسی قرار می گیرد. در مدل ساختاری معیارهای ضریب معنادار (T-values)، ضریب تعیین (R^2) و ضریب قدرت پیش بینی (Q^2) مورد بررسی قرار می گیرد.

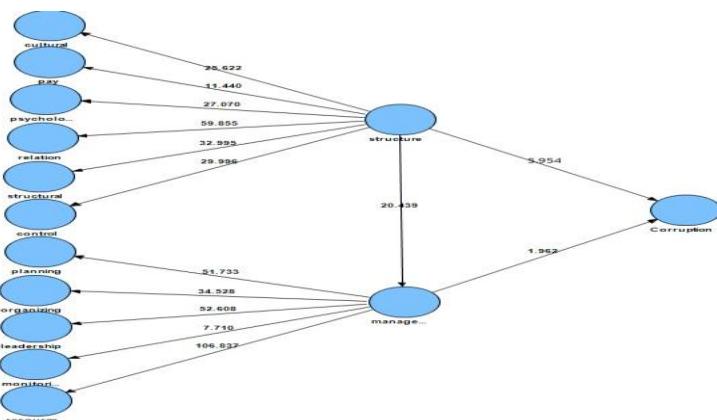

OPEN ACCESS

جدول ۴. ضریب معناداری (T-values) روابط هریک از عامل های اصلی با یکدیگر و با زیر عامل ها

عامل سازمانی	عامل مدیریتی
فساد ۱/۹۶۱	هدایت و رهبری ۵۲/۶۰۷
فرهنگ سازمانی ۲۵/۶۲۲	سازماندهی ۳۴/۵۲۷
عوامل ساختاری ۳۲/۹۹۴	برنامه ریزی ۵۱/۷۳۳
نظام پرداخت ۱۱/۴۴۰	نظرلت و کنترل ۷/۷۰۹
عوامل روانی ۲۷/۰۷۰	بسیج منابع و امکانات ۱۰/۶/۸۳۷
ارتباطات ۵۹/۸۵۴	عوامل مدیریتی ۲۰/۴۳۸
سیستم نظارت ۲۹/۹۹۶	

شکل ۳. ضریب معناداری (T-values) روابط هریک از عامل های اصلی با یکدیگر و با زیر عامل ها

سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۰۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی معرفی می شود. (چین، ۱۹۸۸). بنابراین براساس نتایج جدول ۵ مقدار R^2 در سطح مطلوب برآورده شده است.

در جدول ۶ شاخص Q^2 که قدرت پیش بینی مدل را مشخص می کند آورده شده است.

در مورد شاخص Q^2 سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف

براساس شکل (۳) و جدول (۴) کلیه روابط دارای مقدار بالاتری از ۱/۹۶ می باشند. بنابراین در سطح معنی داری ۹۵٪ صحت رابطه بین سازه ها و مورد تایید قرار می گیرد.

براساس جدول ۵ مقدار معیار R^2 که برای متصل کردن بخش اندازه گیری و بخش ساختاری مدل معادلات ساختاری استفاده می شود، آورده شده است که بیانگر تاییدی است که یک متغیر بروونگرا بریک متغیر درونگرا دارد.

بررسی برآذش در یک مدل کامل می‌شود. معیار مطلوب مقدایر به دست آمده با توجه به مطالعات وتنزل^۲ و همکاران (۲۰۰۹) به چهار مقدار، صفر تا ۰/۰۱ ضعیف، ۰/۰۲ تا ۰/۰۵ متوسط، ۰/۰۶ قوی و ۰/۰۷ به بالا خیلی قوی تقسیم‌بندی می‌شوند (داوری و رضازاده، ۱۳۹۲).

، متوسط و قوی Q^2 معرفی می‌شود. (هنسلر^۱ و همکاران ، ۲۰۰۹). بنابراین براساس جدول ۶ بخش مربوط به 1-SSE/SSO قدرت پیش‌بینی کنندگی سازه‌ها در سطح خوب برآورد شده است. نهایتاً مدل کلی شامل هر دو بخش مدل اندازه گیری و ساختاری می‌شود و با تأیید برآذش آن،

جدول ۵. مقدار ضرایب شاخص R^2 متغیرهای درون‌ذای مدل

R^2	R^2	
۰/۴۹۵	نظام پرداخت	فساد
۰/۸۱۱	برنامه ریزی	سیستم نظارت و کنترل
۰/۷۵۴	عوامل روانی	فرهنگ سازمانی
۰/۸۲۸	ارتباطات	هدایت و رهبری
۰/۸۸۹	منابع و امکانات	عوامل مدیریتی
۰/۷۶۳	عوامل ساختاری	سازماندهی

جدول ۶. ضریب شاخص Q^2 قدرت پیش‌بینی مدل

Total	SSO	SSE	1-SSE/SSO
فساد	۷۴۰.....	۴۹۰.۴۴۴۲	۰.۳۳۳۱
سیستم نظارت و کنترل	۳۷۰.....	۱۶۳.۲۹۹۶	۰.۵۵۸۷
فرهنگ سازمانی	۲۲۲.....	۱۲۱.۰۱۹۳	۰.۴۴۱۳
هدایت و رهبری	۲۲۲.....	۸۴.۹۸۶۰	۰.۶۱۷۱
عوامل مدیریتی	۱۱۱.۰.....	۷۳۱.۷۶۷۳	۰.۳۴۰۷
نظارت و کنترل	۲۲۲.....	۱۵۶.۴۶۸۶	۰.۲۵۴۶
سازماندهی	۲۲۲.....	۱۰۶.۶۸۶۰	۰.۵۱۹۴
نظام پرداخت	۱۴۸.....	۸۵.۴۶۷۱	۰.۴۲۲۵
برنامه ریزی	۲۲۲.....	۹۳.۰۱۸۸	۰.۵۷۸۷
عوامل روانی	۲۲۲.....	۹۴.۳۱۵۶	۰.۵۷۵۱
ارتباطات	۳۷۰.....	۱۳۷.۲۹۳۲	۰.۶۲۸۹
منابع و امکانات	۲۲۲.....	۸۷.۷۷۵۲	۰.۶۰۴۶
عوامل ساختاری	۲۹۶.....	۱۳۰.۰۵۳۷	۰.۵۳۶۹

2. wotzelz
3. R Square

1. Hesler

$$GOF = \sqrt{Communalites * R^2} = \sqrt{0.716748 * 0.713592} = \sqrt{0.511466} = 0.715$$

جدول ۷. ساختار کل مدل GOF

مقادیر اشتراکی		مقادیر اشتراکی	
۰,۸۶۸۱	نظام پرداخت	۰,۶۵۳۷	فساد
۰,۷۲۰۶	برنامه ریزی	۰,۷۰۱	سیستم نظارت و کنترل
۰,۷۶۷۵	عوامل روانی	۰,۶۳۰۸	فرهنگ سازمانی
۰,۷۶۲۲	ارتباطات	۰,۷۴۵۵	هدایت ورهبری
۰,۶۸۷۲	منابع و امکانات	۰,۶۷۳۴	عوامل مدیریتی
۰,۷۰۶۷	عوامل ساختاری	۰,۶۸۳۸	سازماندهی

آزمون فرضیه‌های تحقیق و یافته‌های پژوهش در جدول ۹ آورده شده است.

براساس جدول ۸ مقدار معنا داری T ، معیار R^2 و ضریب مسیر فرضیات در حد قابل قبول بود بنابراین تمامی فرضیات مورد تأیید می‌باشند.

بنابراین با توجه به مقدار ۰/۷ به دست آمده که بالای ۰/۳۶ می‌باشد، برآش کلی مدل در حد "خیلی قوی" و مورد تأیید قرار می‌گیرد. نهایتاً پس از بررسی برآش مدل‌های اندازه‌گیری، ساختاری و مدل کلی، بررسی و

جدول ۸. بررسی و آزمون فرضیه‌های پژوهش

فرضیه	رابطه	T-value	معیار ^۲	ضریب مسیر	نتیجه
۱	تأثیر عوامل سازمانی بر فساد	۱۱/۲۲۷	۰/۵۴۴	۰/۷۲۷	تایید
۲	تأثیر عوامل مدیریتی بر فساد	۱۰/۰۲۸	۰/۴۳۷	۰/۶۶۱	تایید
۳	تأثیر عوامل سازمانی بر فساد در حضور عوامل مدیریتی	۵/۹۵۴	۰/۵۴۱	۰/۵۸۰	تایید
۴	تأثیر عوامل سازمانی بر عوامل مدیریتی	۲۰/۴۳۹	۰/۶۶۷	۰/۸۱۷	تایید

پژوهش با توجه به این که صرفاً عوامل موجود در درون سازمان مدنظر پژوهش بود و عوامل فردی مورد بررسی قرار نگرفت بنابراین از ابعاد عوامل سازمانی و عوامل وظایف مدیریتی استفاده شد که با تقسیم بندی عوامل موثر بر بروز فساد اداری - مالی عطافر ۱۳۸۳ و عظیمی ۱۳۹۰ همخوانی دارد.

عوامل سازمانی شامل شش مولفه: (عوامل روانی، فرهنگ سازمانی، ارتباطات، عوامل ساختاری، نظام پرداخت، سیستم نظارت و کنترل) و عوامل مدیریتی با پنج مولفه: (برنامه‌ریزی،

بحث و نتیجه‌گیری
فساد مسئله‌ای است که در تمام ادوار گریبان گیر دستگاهها و سازمانها بوده و هسته اندیشه بسیاری از دانشمندان و متفکران سیاسی است. در تاریخ بشر همان اندازه‌های که تمدن، سابقه و قدامت دارد، فساد و ارتشا وجود داشته و هم‌اکنون نیز یکی از مسائل مبتلا به بیشتر کشورهای جهان از جمله ایران است. هدف از این پژوهش تبیین اثر عوامل سازمانی و مدیریتی بر بروز فساد اداری مالی در سازمان‌های ورزشی استان گیلان بود. در این

سازمانی، ارتباطات بالاترین بار عاملی را دارد. هرگاه در سازمان روابط غیررسمی بین کارکنان و مدیران زیاد باشد و گروهبندی و باندیازی و تبعیض بین کارکنان به دلیل اتصال با مدیران و همچنین ترجیح منافع فردی بر منافع سازمان وجود داشته باشد و رابطه محوری، شفاف نبودن تعاملات و ارتباطات مدیران در خارج از سازمان حکم فرما باشد، سازمان بیش از پیش می‌تواند چهار فساد اداری - مالی گردد. که این یافته با نتایج پژوهش عظیمی، ۱۳۹۰؛ قلی‌پور و نیک رفتار، ۱۳۸۶؛ عطافر، ۱۳۸۳ همخوانی دارد.

دومنی مورد از مؤلفه‌های عوامل سازمانی که بالاترین بار عاملی رو داشت سیستم نظارت و کنترل بود که مدیران باید در سازمان‌ها، سیستم نظارت عمومی فعال دایر و نحوه نظارت در سازمان از حيث دقت، استمرار و بهنگام بودن به حداکثر برسانند چرا که نبود سیستم نظارتی فعال، نامناسب بودن سیستم نظارت، عدم همکاری مناسب و تبادل اطلاعات بین سازمان‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی (از لحاظ شفافیت، کامل پایگاه‌های اطلاع‌رسانی) از نظر فراهم می‌کنند. فساد اداری - مالی در سازمان را فراهم می‌کنند. در این راستا نتایج به دست آمده با بخشی از مطالعات پژوهشگرانی از قبیل سلدادیو و هان؛ (۲۰۰۶)، فوکو (۲۰۰۸)؛ عظیمی، (۱۳۹۰)، محمدپناه، (۱۳۸۶)؛ قلی‌پور و نیک‌رفتار (۱۳۸۶) و جوهری (۱۳۸۴) همخوانی دارد.

از دیگر نتایج به دست آمده از پژوهش آن است که عوامل مدیریتی نیز در بروز فساد اداری - مالی تاثیرگذار هستند. این یافته نیز با نتایج عظیمی و همکاران (۱۳۹۲)، بیگزاده عباسی و امیری خانکمانی (۱۳۹۴)، و همچنین فلاخ و

سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، رهبری و هدایت، نظارت و کنترل (بود، که هر کدام از این عوامل را به صورت جداگانه و در حضور هم نسبت به میزان بروز فساد سنجیده شد که نتایج آن در جدول ۱ آمده است.

نتایج نشان داد که در بین شش متغیر زیر مجموعه عوامل سازمانی، ارتباطات با بار عاملی (۰/۹۱۰)، سیستم نظارت و کنترل با بار عاملی (۰/۸۹۴)، عوامل ساختاری با بار عاملی (۰/۸۸۲)، عوامل روانی با بار عاملی (۰/۸۸۲)، فرهنگ سازمانی با بار عاملی (۰/۸۶۹)، قوانین و مقررات با بار عاملی (۰/۷۰۳) و همچنین از پنج متغیر زیر مجموعه عوامل مدیریتی، بسیج منابع و امکانات با بار عاملی (۰/۹۴۳)، رهبری و هدایت با بار عاملی (۰/۹۱۰)، برنامه‌ریزی با بار عاملی (۰/۹۰۱)، سازماندهی با بار عاملی (۰/۶۲۷) نظارت کنترل با بار عاملی (۰/۸۸۱) دارای بیشترین و کمترین میزان در بروز فساد اداری - مالی بودند که این نتایج با پژوهش حسینی و مهدی‌زاده اشرفی، ۱۳۸۶؛ قلی‌پور و نیک رفتار، ۱۳۸۶؛ رفیع پور، ۱۳۸۶؛ سامتی، ۱۳۸۶؛ جوهری، ۱۳۸۴؛ عطافر، ۱۳۸۳؛ بلالی و فرامرزی، ۱۳۸۲؛ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ۱۳۸۰؛ سازمان بازرسی کل کشور، سلدادیو و هان (۲۰۰۶)، فوکو (۲۰۰۸) ۱۳۷۹ همخوانی دارد.

براساس یافته‌های پژوهش عوامل سازمانی بر روی فساد اداری - مالی تأثیر معنی‌داری دارند. این نتیجه با یافته‌های عظیمی و همکاران (۱۳۹۲)، بیگزاده عباسی و امیری خانکمانی (۱۳۹۴)، فلاخ و همکاران (۱۳۹۴)، محمدی‌پور و همکاران (۱۳۹۳)، عطافر (۱۳۸۳) همخوانی دارد. در بین مؤلفه‌های عوامل

ظریف برآمده از نتایج پژوهش این است که هر کدام از عوامل سازمانی و مدیریتی به تنها ی تاثیر نسبتاً بالایی بر بروز فساد دارند، (خصوصاً عوامل مدیریتی) اما هنگامی که این دو عامل در کنار یک دیگر قرار می‌گیرند با توجه به تاثیرگذاری بیشتر عوامل سازمانی میزان تاثیر عوامل مدیریتی به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش پیدا می‌کند و این نشان از این است عوامل مدیریتی در سایه عوامل سازمانی قرار می‌گیرد. تحلیل مسیر بین متغیرهای اصلی نشان داد که نشان دادند که عوامل سازمانی و مدیریتی به ترتیب اولویت اثر مستقیم و معنی‌داری بر بروز فساد اداری مالی دارند. همچنین عوامل سازمانی بر عوامل مدیریتی دارای اثر مستقیم و معنی‌دار می‌باشد.

به طور کلی براساس یافته‌های پژوهش و برآش مطلوب مدل ساختاری، می‌توان گفت که چارچوب شناسایی شده جهت تبیین پدیده فساد در سازمان‌های ورزشی از قابلیت بالای برخوردار است. براساس مدل و با توجه به بالا بودن قدرت تبیین و شدت ضرایب اثر در متغیرهای پژوهش، می‌توان گفت که عوامل سازمانی و مدیریتی نقش بالایی در بروز فساد و یا حتی به عکس در پیشگیری از آن دارند و می‌تواند مقدم بر سایر متغیرها در کانون توجهات و تمرکز سیستم نظارت و کنترل در سازمان‌های ورزشی استان گیلان قرار گیرند. از آنجا که فساد اداری مالی دارای ماهیت سازمانی و نسبتاً تخصصی نسبت به سایر انواع فساد در جامعه است بنابراین عوامل سازمانی و مدیریتی با توجه به این که کالبد و محتوای اصلی سازمان را تشکیل می‌دهند،

همکاران (۱۳۹۴)، محمدی‌پور و همکاران (۱۳۹۳)، عطافر (۱۳۸۳) تطابق دارد. بسیج منابع و امکانات به عنوان بالاترین مؤلفه در بین مؤلفه‌های عوامل مدیریتی شناخته شد. عدم رعایت شایسته‌سالاری در نحوه گزینش، استخدام، به کارگیری و جایگایی کارکنان و همچنین، تبعیض در توزیع وسائل و امکانات بین کارکنان، توزیع ناعادلانه اطلاعات، قوانین و تصمیمات سازمان در بین کارکنان و ارباب رجوع از جمله عوامل موثر در بروز فساد اداری - مالی در این زمینه هستند که باید مدیران توجه جدی به آن داشته باشند. از دیگر مؤلفه‌های عوامل مدیریتی که بار عاملی بالای دارد و باید از آن غافل نشد رهبری و هدایت می‌باشد که اگر مدیر یا رهبر به عنوان سکان‌دار سازمان براساس شایسته‌سالاری انتصاب نشود و نتواند سطح رضایت شغلی کارکنان را افزایش، و انگیزش آنها را بالا ببرد و دانش لازم را در رهبری و هدایت کارکنان را نداشته باشد سازمان می‌تواند در سراسری سقوط به سوی بروز فساد اداری - مالی راه یابد. این یافته با نتایج پژوهش عظیمی و همکاران، ۱۳۹۰ همخوانی دارد.

به طور کلی زمانی که اثر عوامل عوامل سازمانی و عوامل مدیریتی به طور مجزا بر روی فساد بررسی می‌گردد، هر دو این عوامل اثرات معنی‌داری بر بروز فساد اداری مالی در سازمان‌های دولتی ورزشی استان گیلان دارند که این امر با پژوهش‌های عظیمی و همکاران (۱۳۹۲)، بیگزاده‌عباسی و امیری خانکمانی (۱۳۹۴)، فلاح و همکاران (۱۳۹۴)، محمدی‌پور و همکاران (۱۳۹۳)، جوهری (۱۳۸۴) و قلی‌پور و نیکرفتار (۱۳۸۶)، عطافر (۱۳۸۳) سلدادیو و هان (۲۰۰۶)، فوکو (۲۰۰۸) همخوانی دارد. نکته

- احیا ارزش‌های اخلاقی و آموزش انضباط جمعی در نظام سازمانی ورزش استان تقویت فرهنگ مسئولیت‌خواهی و نقدپذیری مدیران و سازمان‌های ورزشی

منابع

- الوانی، سیدمهدي. (۱۳۷۶). "ارائه يك الگوي نظری برای فساد اداری". اقتصاد و مدیریت ، شماره ۳۵ ص ۴.
- حبیبی، نادر. (۱۳۷۸). "فساد اداری". تهران، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی وثقی.
- قلی پور، رحمت الله و نیک رفتار، طبیه (۱۳۸۵). فساد اداری و راهکارهای مناسب مبارزه با آن. مجلس و پژوهش، شماره ۵۳ ، ص ۵۴-۳۴
- خداداد حسینی، سیدمحمد. فرهادی نژاد، محسن (۱۳۸۰). بررسی فساد اداری و روش های کنترل آن. ۳۸-مجله مدرس، دوره ۵، شماره ۱، ص ۵۳-۳۸
- نجفی کلوری، مقصود. گودرزی، محمود. فراهانی، ابوالفضل. بیدهندی اسماعیلی، حسن. (۱۳۹۱). عوامل مؤثر بر بروز فساد در سازمان های ورزشی (مطالعه موردی فساد اداری در فدراسیون فوتبال ایران). نشریه مدیریت ورزشی حرکت. شماره ۱۴. صص ۱۲۲-۱۰۹
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۸۶). سلطان اجتماعی . فساد، شرکت سهامی انتشار، تهران
- شفیعی‌نوابی(۱۳۸۹) فساد درون سازمانی ایران در پرتو شخصیت اقتدارگرا و ساخت پاتریموئیالیسم سنتی و ایلیاتی جامعه فصلنامه علمی - پژوهشی تحقیقات سیاسی و بی نالملکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا شماره پنجم - بهار ۱۳۸۹۱ - صص ۲۶
- سعید ملک الساداتی، احمد صباغی(۱۳۸۸)کنترل فساد مالی بر رشد

نقش اساسی و محوری تری هم در بروز فساد و یا پیشگیری و کنترل آن دارند. علاوه بر این عوامل مدیریتی در سایه عوامل سازمانی و اثر مداخله‌گر آن‌ها قرار دارند و در بحث فساد در واقع جنبه انتخابی و تصمیم‌گیری مربوط به رفتار فساد را شامل می‌شوند. از این رو تمرکز اصلی و کلی سیستم‌های نظارتی حقوقی و مدیریتی در ورزش باید بر این مولفه‌ها باشد. اما به طور کلی باید براساس یک الگوی مناسب هماهنگی، همکاری و تقسیم کار بین سازمان- های متولی در حوزه ورزش به مدیریت، نظارت و مبارزه با پدیده فساد پرداخت. در نهایت براساس یافته‌ها و چارچوب تحلیل آورده شده در این پژوهش برای بررسی پدیده فساد اداری مالی در سازمان‌های اجرایی حوزه ورزش استان گیلان؛ پیشنهادات زیر جهت کمک به تقویت دانش مدیریت فساد در این محیط‌ها و محیط- های ارائه می‌شود:

- تدوین سازوکار حقوقی و سیستمی جهت کاهش مداخلات سیاسی در امور سازمان‌های ورزشی
- شفاف سازی قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت‌های اداری مالی سازمان‌های ورزشی استان
- تقویت نقش و جایگاه مطبوعات آزاد و مستقل در مقابله با فساد در ورزش استان
- سیاست زدایی از نظام اداری و انتخاب مدیران براساس شایستگی در ورزش استان
- اصلاح قوانین و مقررات کیفری و جزای برای برخورد موثر با عوامل فساد در ورزش استان
- افزایش اگاهی و آموزش مستمر جامعه ورزش استان در خصوص برنامه‌ها و دستاوردهای مقابله با فساد

- ﴿ حسینی، مهدی؛ مهدیزاده اشرفی، علی(۱۳۸۶)، عوامل موثر بر فساد اداری، فصلنامه مدیریت، سال چهارم، شماره ۸، ص ۲۹-۱۷
- ﴾ دانایی فرد، حسن(۱۳۸۶)، کنترل فساد اداری: اصلاح مدیریت دولتی یا تدوین راهبرد ملی پیشگیری از فساد، مدیریت و توسعه، شماره ۵۳-۳۵، ص ۲۸
- ﴾ سازمان بین‌المللی شفافیت(۲۰۰۵)، گزارش جهانی فساد اداری در سال ۲۰۰۵ تهران، معاونت امور مدیریت و منابع انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.
- ﴾ داوری، علی؛ رضازاده، آرش(۱۳۹۲) مدلسازی معادلات ساختاری با نرمافزار PLS. سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.
- ﴾ عطافر، علی(۱۳۸۳)، شناسایی فرایندهای فساد اداری - مالی و متغیرهای تعیین‌کننده و تاثیرگذار در بروز اینگونه فسادها در سازمان‌های دولتی و ارائه راهکارهای کاربردی جهت کاهش و اصلاح آن‌ها. اصفهان، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اصفهان، طرح پژوهشی، بهار.
- ﴾ سامتی مرتضی، شهنازی روح الله، دهقان شبانی زهرا(۱۳۸۵)، بررسی اثر آزادی اقتصادی بر فساد مالی، پژوهش‌های اقتصادی ایران : دوره ۸، شماره ۲۸ ; از صفحه ۸۷ تا صفحه ۱۰۵.
- ﴾ بلای اسماعیل و فرامرزی داود(۱۳۸۰)، بررسی نظری مساله فساد اداری، مجله حقوقی دادگستری، شماره ۳۷، ص ۸ تا ۳۷
- ﴾ محمدی پور رحمت الله، نوری حمید، اکبری محمدحسین، (۱۳۹۳)، عوامل سازمانی و مدیریتی موثر بر فساد اداری- مالی در سازمان های دولتی، اولین همایش ملی حسابداری و حسابرسی، شماره اول.
- ﴿ اقتصادی، فصلنامه پژوهشنامه بازرگانی، شماره ۱۳۱، ۵۳
- ﴾ فاضلی، محمد، مقدمه ای بر سنجهش فساد، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸
- ﴾ جوهری، محمد ۱۳۸۴ فساد اداری، علل و عوامل آن، تعاون، شماره ۲۳، ص ۷۱-۶۵
- ﴾ صفری و همکاران(۱۳۸۸)، تعیین عوامل موثر بر بروز و گسترش فساد اداری و روش‌های کنترل آن در سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه کارشناسان، پژوهش در علم ورزشی، ص ۹۴-۸۱
- ﴾ رزم ارا و همکاران، ۱۳۹۴، فساد اداری در سازمان‌های ورزشی: عوامل موثر بر پیدایش، گسترس و راههای کنترل آن دانشگاه شهید مدنی آذربایجان
- ﴾ عظیمی و همکاران(۱۳۹۰)، بررسی تاثیرات مستقیم و غیر مستقیم عوامل مدیریتی و عوامل سازمانی بر فساد اداری مالی، مدیریت فرهنگ سازمانی، صفحات ۸۲-۶۱
- ﴾ بیگزاده عباسی فرزانه، امیری خانمکانی نسرين(۱۳۹۴)، عوامل سازمانی و مدیریتی موثر بر فساد اداری - مالی در سازمان‌های دولتی، همایش ملی دانشگاه شهید بهشتی
- ﴾ فلاخ و همکاران(۱۳۹۴)، بررسی رابطه بین عوامل سازمانی و احتمال بروز فساد اداری در نظام بانکی از نظر کارکنان بانک انصار، کنفرانس بین‌المللی مدیریت اقتصاد و مهندسی صنایع
- ﴾ محمدپناه، مراد (۱۳۸۶)، نقش فرهنگ سازمانی در پیشگیری از فساد اداری ، مهارت، شماره ۵۸ ، ص ۱۰-۷
- ﴾ دادگر، یدالله؛ نظری، روح الله (۱۳۸۸)، بررسی شاخن فساد مالی در ایران و کشورهای برگزیده جهان ، اطلاعات سیاسی و اقتصادی، شماره ۲۶۳ و ۲۶۴ ، ص ۱۳۴-۱۲۰

- Corruption: A Cross- National Study, Alexandria University, EGYPT, Journal of Intellectual Capital, Vol. 10, No. 1, P: 165-184.
- Yaser, M. M. (2005), A Complex System Model For Understanding the Causes of Corruption:Case Study- Turkey, University of North Texas, P: 160-161.
  - Wetzel, M., Odekerken-Schroder, G., & Van Oppen, C. (2009), Using PLS path Modeling For assessing hierarchical construct models; Guidelines and empirical illustration, MIS Quarterly, 33 (1), 177-1
  - Brown, S. F. (2005), Corruption And Causability: A Multi-Country Panel Data Model, With Implications For International Corporate Policy, Touro University International. P: 9-27
  - KATHRYN HENN, (2015), Law & Policy ,The University of Denver/Colorado Seminary, Reforming Global Sport: Hybridity and the Challenges of Pursuing Transparency p: 235-249
  - Kirsty Teague, (2016) , Internet Journal of Criminology, A critical insight into fraud and corruption, and its facilitators, in global sporting organisations in a Western European and North American context.
  - De Sanctis FM. (2016), Sociology and Criminology-Open Access, Football: A Call for Transparency to Curb Corruption
  - Lisciandra, M. Millemaci, E (2015) The economic effect of corruption in Italy: a regional panel analysis,
  - Warf, B. (2016). Geographically uneven landscapes of Asian corruption, Asian Geographer Volume 33, Issue 1, pages 57-76.
  - Hensler, J., Ringle, C.M., & Sinkovics, R.R. (2009), The Use of Partial Least Squares Path Modeling in international marketing, Advances in international marketing, 20, 227-320
  - Holland, J. (1999). Use of Partial Least Squares(PLS) in strategic management research: a Review of Four Recent studies, strategic management journal, 20(2), 195-204
  - Mason, D. Stibault, B. Misener, L. (2006). "An agency theory perspective on corruption in sport: The case of the international Olympic Committee". Journal of Sport Management, No. 20, PP:52-73
  - Baldson, E & Fong, L., & Thayer, M. (2007). "Corruption in college Basketball? Evidence of Tanking in postseason conference tournaments". Journal of Sports Economics, Vol. 8, No. 1; PP:19-38.
  - Fokuoh, E. A. (2008), The Fight Against Corruption And Its Implications For Development In Developing And Transition Economies, Journal of Money Laundering Control, Vol. 11, No. 1, P: 76-87
  - Seldadyo, H. Haan, J. (2006), The Determinants of Corruption: A Literature Survey And New Evidence, Paper Prepared For The 2006 EPCS Conference, Turku, Finland, P: 20-23, April.
  - Kimuyu, P. (2007), Corruption, Firm Growth and Export Propensity in Kenya, International Journal of Social Economics, Emerald Group Publishing Limited, Vol. 34, No. 3, P:197-206.
  - Seleim, A. (2009), The Relationship Between Culture And

**Explaining the Impact of Organizational and Managerial Factors on the
Incidence of Administrative - Financial Corruption in Sports
Organizations
(Case Study: Guilan Province)**

Shahram Shafiee^{1*}, Mehr Ali Hemati Nejad², Yousef Parvaz³

Received: Apr 29, 2016

Accepted: Nov 01, 2016

Abstract

Objective: The purpose of this research was explaining the impact of organizational and managerial factors on the incidence of administrative - financial corruption in Guilan sports organizations

Methodology: The research method has been correlation - survey one. Its statistical universe included all managers, experts, and personnel of governmental and administrative organizations in the sport of Guilan province. The statistical sample was selected and surveyed through available method and PLS2 software. The research instrument was a researcher-made questionnaire with a 5 point Likert scale (46 items). Validity confirmed by using a panel of experts ($n = 10$) and model fit indices.

Results: The results showed that research conceptual model has had a good fitness, and organizational ($t\text{-value}=11.227$; $R^2= 0.544$) and managerial factors ($t\text{-value}=10.025$; $R^2= 0.437$), and also their coefficients that respectively are 0.74 and 0.66 have a significant and direct impact on the incidence of administrative and financial corruption. As well as organizational factors ($t\text{-value}=20.439$; $R^2= 0.667$) have a direct and significant impact on managerial factors (0.82).

Conclusion: As a result of high explication ability, and the intensity of impact coefficients on research variables, it can be said that managerial and organizational factors play a key role in incidence of corruption, or vice versa, in its prevention, and prior to other variables, can be considered by monitoring system and controlled by sports organizations of Guilan province. Moreover, management factors are influenced by organizational factors and their intervening impacts.

Keywords: Corruption Causes; Corporate Corruption; Sports Organizations; Guilan Province.

---

1. Assistant Professor of sport management department, University of Guilan, University of Mazandaran

2. Professor of sport management department, University of Guilan

3. M.A Student of sport management, University of Guilan

*Email: shafieeshahram@gmail.com